МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет **Педагогічний**

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сценічна майстерність
Викладач (-і)	доц. Барило С.Б.
Контактний телефон викладача	0681855403
E-mail викладача	svitlana.barylo@cnu.tdu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Один раз на тиждень (четвер

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сценічна майстерність вчителя початкових класів.

«Сценічна майстерність» – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з основами художніх знань, історичними аспектами генезису театральних дійств та їх різновидами, формування навиків оперувати різними видами аналізу мистецьких творів, явищ та їх інтерпретації, вміння проводити репетиції та підготовку до театралізованих заходів у початковій школі, оформляти афіші, програми, запрошення, розвивати творчі здібності, креативність, естетичний смак, сценічну культуру; збагачувати власний сценічний досвід для подальшого використання у професійній діяльності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння змістом і методикою сценічної діяльності, широким спектром стилів та форм театралізованих дійств, складним компонентом знань, пов’язаних з специфікою сценічного мистецтва.

Основними цілями вивчення дисципліни є виховання творчого колективу учнів, виробленням умінь і навиків сценічного мовлення, міміки, руху, жестикуляції, сценічної дії, необхідних для організації позакласної виховної роботи в початковій школі.

Технології навчання**:** дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-орієнтоване навчання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній

діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Результати навчання:

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечногго використання цифрових технологій та сервісів

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
практичні заняття	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

шостий	**Початкова освіта**	**Третій**	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.			
	лекції	практичні заняття	Лабора-торні заняття	сам. роб.
Тема 1. Театральні жанри.	2	4		10

Тема 2. . Основи сценічної діяльності.	2	2		10
Тема 3 Сценічна увага, уява.	2	4		15
Тема 4. Сценічний рух, міміка, жестикуляція.	2	4		15
Тема 5. Сценічна дія. Ігрориитміка. Підготовка до театралізованих дійств у ПШ.	2	6		10
ЗАГ.:	10	20		60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Лекція - Семінарське заняття - 95 балів Самостійна робота - 5 балів Індивідуальне завдання -
Вимоги до письмових робіт	Письмова самостійна робота виконується на останньому практичному занятті. На заочній формі навчання пишеться за п’ять днів до завершення сесії.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 95балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Поточний контроль, який має на меті регулярно оцінювати розуміння та освоєння навчального матеріалу студентами з даного курсу. В рамках цього контролю оцінюється якість виконання практичних, творчих і пошукових завдань, які включають аудиторну і позааудиторну роботу, а також здатність усно або письмово відтворювати навчальний матеріал. Важливою частиною поточного контролю є перевірка. Студенти з низьким рівнем успішності (менше 50 б.) до підсумкового контролю не допускаються.
Підсумковий контроль	Формою контролю є екзамен, який проходить у тестовій формі на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Письмові роботи: виконуються з дотриманням академічної доброчесності.
Академічна доброчесність: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено.
Відвідування занять: відвідування занять є обов’язковим, пропущені заняття з поважної причини відпрацьовуються.
Неформальна освіта: наявність сертифікату онлайн-курсу для вчителів початкової школи (EdEra, Нова українська школа – 60 год.) оцінюється у додаткові 5 балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

1. Багірова В. Ми чекаємо Миколая: вірші, казки, оповідання, п’єси для дітей. 2-ге видання. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 148 с.
2. Барило С. Б. Сценарна робота соціального педагога. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ: Вид-во «Берегиня», 2006. 45 с.
3.Барило С.Б., Качмар О.В. Основи сценічного та екранного мистецтва. Навч-мет. програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності «Початкова освіта» вищих навчальних закладів 3-4 рівня акредитації. Івано-Франківськ: ПП «Видавнича справа», 2012. 30 с.
4. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка “обману”: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп.

Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
5. Будна Н. О., Паранова Н. І. Дитячий театр. Байки. Вип. 4. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 112 с.
7. Вайно М. Е., Житницький А. З. Сценарна майстерність. Навчальний посібник. Книга 2 . Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. 144 с.
6. Валькевич Р. А. Сценічна культура у педагогічному просторі. Кіровоград, 2015. 126 с.
9. Валькевич Р. Сценічна культура та виконавська діяльність. Зібрання статей з питань культури сценічно-виконавської діяльності майбутнього вчителя. Наукове видання. Кіровоград, 2019. С. 50-53.
7. Верховинець В. М. Весняночка. К.: Муз. Україна,1989. 343 с.
8. Владимирова А. Л. Метод моделювання художньо-творчого процесу на уроках музики. Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Випуск 25. Херсон : Айлант, 2001. С. 62-66.
9.Ворожейкіна О. М. Театр для малюків (початкова школа). Харків : Вид. Група «Основа», 2011. 207 с.
10. Гнатюк М. М., Сулятицький М. І. Свічадо зореслова : Посібник-хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 532 с.
11. Гладишева А. О. Сценічна мова. Дикційна та орфеепічна нормативність. Нав. посібник. Київ : НБ-ПНУС, 2007. 265 с.
12. Грицан Н. Слово у поетичному театрі : Навч-мет. посіб. Івано-Франківськ, 2008. 300 с.
13. Грицан Н. Техніка сценічного мовлення. Івано-Франківськ, 2008. 238 с.
14. Дерій Б. Не гави, а забави. Сценічні мініатюри для молодших школрярів. Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. 52 с.
15. Житницький А. Драматургія масових театралізованих заходів. Навч. Посіб., 2 –ге вид. Перероб. І виправ. Х.: Тимченко, 2005.
16. Ключко В. В. Ритміка та музичний рух: нав. посіб. для студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. 158 с.
17. Кукурудза Н. В. Мастерність ведучого : Навч-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2020. 176 с.
18. Мальковська О. Д. Формування сценічної майстерності акторів як наукова проблема: аналітичний огляд. Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Серія: педапгогічні наукииии. № 3 (2019).
19. Нова українська школа: порадник для вчителя. Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
20. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435
21. Радченко.Ю. В. Сценічна мова: навчальний посібник. Київ : Національний університет культури і мистецтв. 2015. 317 С.
22. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний підручник. Київ : Шк. світ, 2008.
23. Суровцев В. Формування у молодших школярів виконавської майстерності засобами театральної педагогіки / *Практична психоологія та соціальна робота*. 2003. № 5. С. 61-24. Теорія і методика мистецької освіти. Збірник наукових праць. Вип. 16 (21). Частина 1. Київ : НПУ, 2014. С. 68-71.
23. Ткаченко. Т. В. Формування вокально-сценічної культури стулентів мистецьких факультетів педагогічних вузів [Текст]: монографія. Харків : ХНПУ ім. Г. Сковороди, 2016. 307 с.
24. Тополевський В. Педагогічний вплив на розвиток творчої індивідуальності майбутнього актора. Культура України. Серія: Мистецтвознавство. Харків. 2015. Вип. 51. С.144–151.
25. Шейко Ю. П. Пошук живого слова. Навч. посіб. З подолання проблем сценічної мови. Харків : Колегіум, 2017. 188 с.

Викладач: Барило С.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти та освітніх інновацій.